

דבר שפגע בו רק מספק פן אירע חזרה דבר משך היתן ציני וציני שצריכין לנקה ממנו מחילה. היש ענין למנהג זה כי הלא כל מנהג ישראל מורה היה פא דהוא רק כמו שטוברים כמה בני חורה ואפילו גדולי תורה דהוא רק מה שקוראין "פרומקייטי" ולפנים מאורת הדין ואינו מן האורך כלל.

תשובה

בודאי כל מנהג ישראל מורה היה ולענין ג' מנהג זה אינו סתם מנהג מפורזת ולפנים מאורת הדין רק באמת צריכין לנקה פלוגת מירדיון איש לו עממם איכות זמן רב, כי הרבה פעמים עושין דבר שאין נדמה לו בזה אס קפידה ובאמת פגע בכבוד חזירו וכמה פעמים באופן שחזירו מלעשר בזה. ואעפ"כ אין נשים ליה לכנס בדברים עם חזירו בזה ומינה הענין והולך לו. אבל בלעדיה נשאר קפידה עליה. ואקוט בזה רק למשל מה שאירע לי בימים אלו, אחד מירדיון אדם גדול בתורה ומתפללך אטו צמקין אחד באי"ק - ולאמר המפילה הלא אמת מ"ת ממקומו ואמר "עוט שבתי" לאיזה מצרכים, ועבר עלי ולירי לא אמר "עוט שבתי" ומצבתי לעממי כי לפלה עלי - וכי איני מאזי צעניו כאמתן מצרכים שאני הרבה זקן מהם. ולא אמרתי דבר כמותן.

ועוד אירע דבר שאמת מ"ת היה מן הצ"ח שעצמי צעריכת פרוצול, ועצמי קנין כנהוג - ואלא אומי מה שמצבתי להקנות בקנין הזה. ומה עלי לעשות הקנין עוד פעם. ובאמת כי נוסח פרוצול זה מה שמוכר בו אינו מעכב כלל, כי יתנם פרוצולין סמכים אל גדולי תורה שאין מוכר כלל מה שמוכר בזה, ולא יהי מן הדין אורך כלל לעשות הקנין עוד פעם וגם אפילו לפי מה שמוכר בזה הפרוצול ג"כ אין הכרח שקנין זה לא מהני, וישנו ענין אל עלצון למ"ח בזה, ששטה אמתו כעושה ואינו כן. סח"כ עריי"כ ספר אמת מ"ת שאלמתי לו שלדעמי לצריכין לנקה מחילה אחד מחזירו, והוא שמת בזה כאלו שאין זה מן האורך כלל. והוא עומ

אם חזירו. מהו אם עושה מחובה עליו רצונו חזירו אם נממל לו חלק החטה שצין אדם למקום איש בחטה שצין אדם לחזירו, אם הוא חמורה וממרתו כדעני ומקבל עליו להבא אלא לאזר לזה החטה לעולם.

תשובה

דגה צדיק דף ע"ב ע"א מ"ר כל אלו שמתרו דמי צדיקו אבל לערו אפילו הביא כל אילי נציות שצטולו אין נממל לו עד שצדקה ממנו שאלמך וכיו ענין אילי נציות הלא הם קרצנות על חלק החטה שצין אדם למקום ואעפ"כ אמריי החם דלא נממל לו עד שצדקה ממנו מחילה.

ועוד הלא אמת צדיקו יונה ריש שער א' צעשרי חטובה דענין חרטה וגם וריו צמקום טעילה הוא אבל מקום צריכין להשלכת השך כדי שיהי הטעילה ונכפון השך הוא מה אלעיר לחזירו ומה זה אינו משלך אמינו רוצה לפייסו ודוואי השלמת השלך איד יהני החרטה והקבלה על להבא דזויה טעילה.

וירדיון איש הרה"ג רי אלקמן צדי שפסטיין נ"י, אחד מחזירי הסולל, הוסף ציה טעם לצבם דהא בחטובה יתנם איה חלקי החטובה כמו חרטה על העבר וקבלה על העמיד וצדין אדם לחזירו מוכר בכל מקום שאי מחלקי חטובה זו הוא ראשית כל לרצות את חזירו ואם זה חסר הרי חסר עכ"פ א' מעיקרי סדר החטובה שצמטה זה איד נאמר אימכפר לו כלפי שמים.

סימן קלה

שאלה בענין בקשות מחילה בערב יובל"ם

דגה כה"ג יובל"ש מ"י מ"ח א"ל על עצרות שצין אדם לחזירו אין יובל"ש מכפר עד שיפייס וכו' ויתנם מדקדקים לשאל מחילה אפילו סתם אלא ירדיו וחזירו שאינו זוכר אום

הא דה"ג פ"ט פ"ג

התועלת הרביעי הוא להודיע שראוי למנהיג לסדר עניניו באופן שכאשר ירצה שיבואו לפניו ראשי העם או העם בכלל, יסבב שירגישו [זהו] יחד בעת אחת. כדי שלא תפול קנאה ביניהם אם יקרא קצתם קודם קצת. ושיזכרו להרגיש זה חכך שירצה. וזה אמנם יהיה בכוון אלו הקולות החזקים שישמעום החזקים והקטנים בקריאה אחת במספר. ואם היה לו לקרוא פעם קצתם ופעם קצת אחר, יכדיל בין שני הקריאות בדרך שירגישו הנקראים בזה הקול כי הם נקראים. כי בזה משוב הסדר, מה שלא יעלם. ולזה זכר שהיו חוקעים בתצורת אחת כשהיו קוראים הנשיאים ולא היחה שם חרודה. ואולם בקראו כל העם היו חוקעים בשתי תצורות [כלא חרודה. ובעת נטעם היו חוקעים בשתי תצורות] ו

ומריעים.